

Rapport van de Nachtvlinderestafette 2025 KNNV afd Woerden

Een initiatief van Norbert Daemen

Door Kees Theunis
Oktober 2025

**Natuurvereniging
Woerden**

Samen ontdekken, beleven en beschermen

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Deelnemers werven en communicatieplan
- 3 Werkwijze
- 4 Bevindingen
 - 4.1 Welke soorten hebben we het meeste gezien?
 - 4.2 Zeer zeldzame en zeldzame soorten
 - 4.3 Wanneer vliegen de nachtvlinders?
 - 4.4 Vliegtijd: in welke maand is een soort actief
 - 4.5 Verdeling van de nachtvlinders over de gemeente Woerden.
 - 4.6 Sterke geslachten
- 5 Conclusies

Foto voorpagina: Grote groen-uil (foto Kees Theunis)

1 Inleiding

Norbert Daemen heeft als ecooloog veel contacten met natuurliefhebbers in Amsterdam Noord. Op die manier was Norbert op de hoogte van een activiteit van hen, genaamd 'De nachtvlinder karavaan' (<https://www.tuinparkbuitenzorg.nl/nachtvlinderkaravaan/>). Gelukkig had Norbert het briljante idee om deze activiteit naar Woerden te halen en besprak dit begin juli met het bestuur van de KNNV afd Woerden. Binnen de KNNV was er veel enthousiasme voor het idee van Norbert. De nachtvlinderestafette is daarmee van gestart. Met Norbert als trekker en motor is er snel materiaal aangeschaft en kon het nachtvlinderen beginnen.

2 Deelnemers werven en communicatie

Het enthousiasme onder de organisatoren was groot. Zij hadden veel belangstelling om nachtvlinders te bestuderen en te inventariseren. Maar hoe groot zou de belangstelling van anderen zijn? Zijn Woerdenaren geïnteresseerd in nachtvlinders? Die inschatting was moeilijk te maken. Gelukkig heeft Wietje Daams de secretaris van de afdeling, veel ervaring met communicatie. Zij heeft een communicatieplan in elkaar gezet en een persbericht gemaakt (zie bijlage). Dit bericht is via de mail aan de gebruikelijke betrokkenen gestuurd. Maar het is ook wijder verspreid. Zo is het ook gestuurd naar de Vlinderstichting, 'Vroege vogels' en het landelijk KNNV-bestuur. Ook hebben alle leden van KNNV Woerden en alle leden van IVN Woerden een nieuwsbericht ontvangen over de start van de nachtvlinderestafette.

Het persbericht is opgepikt door de lokale pers. Misschien heeft de komkommertijd wel daarbij geholpen? In de Woerdense Courant, het Algemeen Dagblad en RPL Woerden is er ruime aandacht aan gegeven. Daardoor kreeg de activiteit veel exposure. In de eerste week steeg de belangstelling dan ook enorm. Reden voor Norbert om een extra vlinderval aan te schaffen. Op die manier konden we met twee vlindervallen tegelijk waarnemingen doen. Uiteindelijk hebben 30 mensen uit Woerden meegedaan aan deze estafette.

3 Werkwijze

Vanaf 21 juli 2025 is de estafette gestart. We zijn gestart met één nachtvlinderval en vanaf 5 augustus is gewerkt met twee vallen. Alle deelnemers konden zich intekenen op een lijst wanneer zij één van de twee vallen enkele nachten in hun tuin wilden zetten. Deelnemers konden bij het intekenen dus meteen ook de beschikbare datums zien en de

datums die reeds vergeven waren.

Figuur 1 De nachtvlinderval

De nachtvlinderval bestaat uit een lamp om de nachtvlinders te lokken en een kist om ze te vangen.

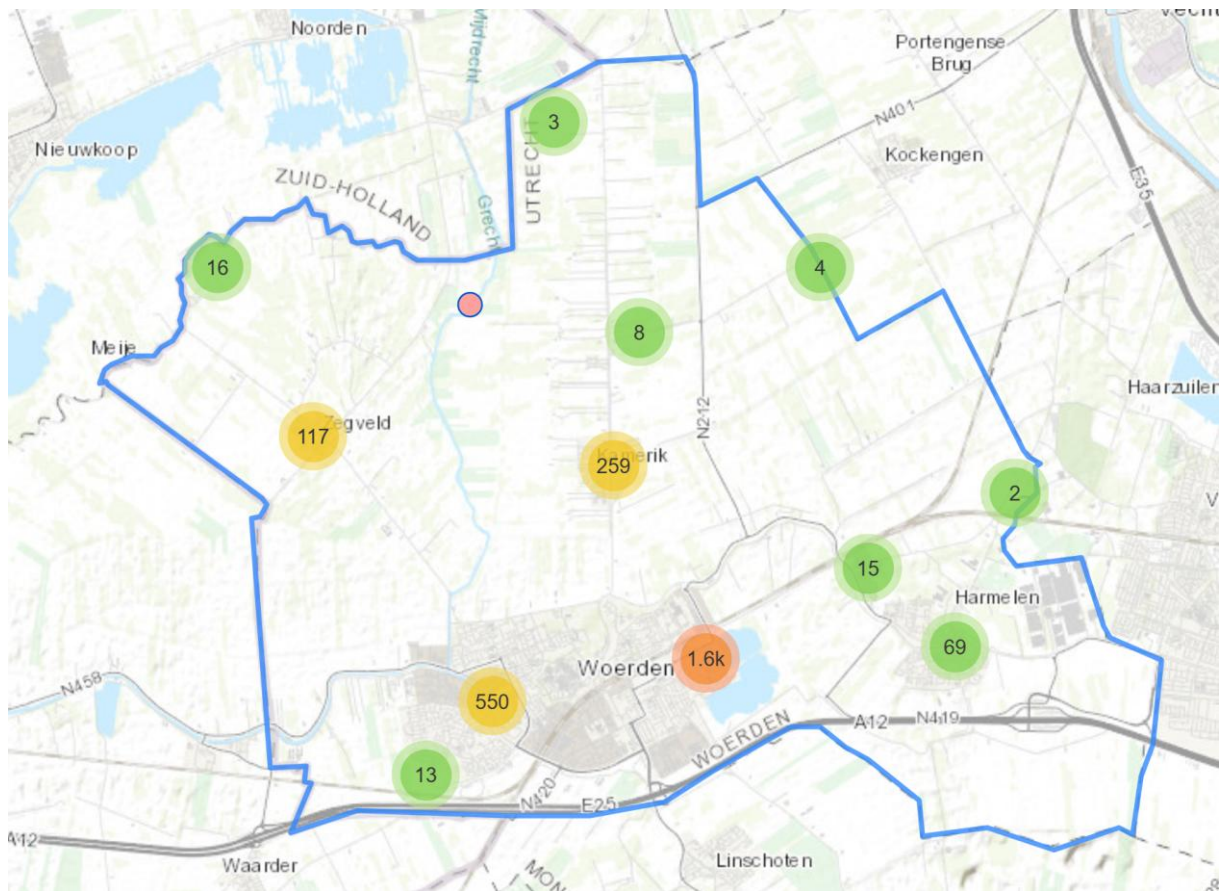
Bij de val zit een instructie, zodat deelnemers hem zelf gebruiksklaar kunnen maken. De lamp brand gedurende de hele nacht en trekt nachtvlinders aan. De vlinders kruipen of vallen in de val en verstoppen zich onder de daar bevindende eier-dozen. Deelnemers hebben een eigen tuin nodig waar de val droog kan staan. De volgende dag wordt de val geopend. Na opening van de val zijn de nachtvlinders te zien die zich gedurende de nacht in de val genesteld hebben. Nachtvlinders blijven vrijwel altijd stil zitten dus ideaal om te fotograferen. Met de app ObsIdentify of het bijgeleverde boek kan de soortnaam van de vlinder achterhaald worden. Na het maken van foto's van de verschillende soorten mogen ze natuurlijk weer vrij rond vlinderen.

Alle deelnemers zijn gevraagd om de waarnemingen (via ObsIdentify) op te slaan in Waarneming.nl. Daarvoor is een BIOBLITZ aangemaakt.

<https://waarneming.nl/bioblitz/18732/nachtvlinder-estafette-2025-woerden-bebouwde-kom/#sg-8>

Uiteindelijk is ervoor gekozen om in dit rapport om niet alleen de waarnemingen van de estafette-deelnemers in de aangemaakte bioblitz te gebruiken, maar alle waarnemingen

die in de betreffende periode gedaan zijn in de héle gemeente Woerden. Dus ook waarnemingen van natuurliefhebbers die buiten de estafette om waarnemingen in waarneming.nl hebben ingevoerd tellen mee. Dus ook die buiten het gebied van de Bioblitz zijn gezien.

Figuur 2: Waarnemingsgebied is Gemeente Woerden. Op de kaart is aangegeven op welke locaties waarnemingen zijn gedaan.

Deze aanpak is gemakkelijker reproduceerbaar in komende jaren. Bovendien zijn door deze aanpak ook alle waarnemingen opgenomen die nachtvlindersaars gedurende buiten de estafette om hebben gedaan. De extra waarnemingen van enthousiaste nachtvlindersaars in Woerden verrijken onze rapportage enorm en geven een uitgebreider beeld van de stand van de nachtvlinders in de gemeente Woerden.

4 Bevindingen

4.1 Welke soorten hebben we het meeste gezien?

We zijn eind juli begonnen met de estafette. In deze beperkte periode hebben we alle waarnemingen die in waarneming.nl staan bij elkaar opgeteld. Dat geeft een heel mooi aantal van ruim **3.100 vlinders** die we hebben waargenomen. In totaal hebben we in deze periode **270 soorten** nachtvlinders geregistreerd.

Een aantal daarvan zijn niet op naam te brengen, en die hebben we niet meegeteld. En sommige soorten lijken zoveel op elkaar dat ze in de tellingen niet van elkaar te onderscheiden zijn. Dat geldt voor de Halmrupsvlinder / Weidehalmuiltje en voor Openbreedbandhuismoeder / Kleine breedbandhuismoeder.

De 10 meest waargenomen nachtvlinders zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Aantal
1	Huismoeder	Noctua pronuba	302
2	Zuidelijke stofuil	Hoplodrina ambigua	195
3	Blauwooggrasmot	Agriphila straminella	184
4	Witstipgrasuil	Mythimna albipuncta	134
5	Maansikkeluil	Agrochola lunosa	93
6	Zwarte-c-uil	Xestia c-nigrum	85
7	Volgeling	Noctua comes	77
8	Buxusmot	Cydalima perspectalis	74
9	Zwartkamdwergspanner	Gymnoscelis rufifasciata	70
10	Bleke grasuil	Mythimna pallens	65

Met kop en schouders staat de dag-actieve nachtvlinder 'Huismoeder' (Noctua pronuba) bovenaan. Gevolgd door de zuidelijke stofuil (Hoplodrina ambigua) en de Blauwooggrasmot (Agriphila straminella) een microvlinder. Van deze 10 toppers hebben we hieronder enkele plaatsjes opgenomen en een beschrijving gegeven (bron is de Vlinderstichting en Wikipedia)

1. **Huismoeder (*Noctua pronuba*).**

De Huismoeder is in onze waarnemingen het vaakst gezien. Namelijk ruim 300 maal.

Figuur 3. Huismoeder (Noctua pronuba)

Kenmerken van de Huismoeder

De Huismoeder heeft een spanwijdte tussen de 50 en 60 millimeter met een voorvleugellengte van 21-26 mm. De vlinder heeft variabel gekleurde voorvleugels met als grondkleur roodbruin, grijsbruin of geelachtig en in het midden een ring- of niervormige vlek. De achtervleugels zijn geel met een zwarte band langs de achterrand. De mannetjes zijn donkerder van kleur dan de vrouwtjes. De rups wordt ongeveer 50 mm lang. Hij is groen of lichtbruin met een smalle, lichtbruine rugstreep en twee rijen zwarte rugvlekken op het achterste stuk.

Verspreiding en Leefwijze

Vrij talrijk voorkomende vlinder in tuinen, parken, open cultuurland en open loofbossen. In heel Nederland algemeen voorkomend vanaf april-oktober maar vaker vanaf juni-augustus. Wordt veel gezien op vlinderstruiken.

De vlinder heeft één generatie per jaar. In de zomer gaan de vlinders in rust.

De rupsen kruipen uit hun eitjes vanaf augustus tot mei. Zij brengen de meeste tijd ondergrond door in een klein holletje en voeden zichzelf met grassen en lage kruidachtige planten zoals kruiskruid. Hij kan hierom veel schade veroorzaken tot bloemperken. De verpopping vindt ondergronds plaats.

Waardplanten

De rups komt op verschillende waardplanten voor, zoals boswilg, gewone braam, grote brandnetel, glad walstro en paardenbloem.

2. Zuidelijke stofuil (*Hoplodrina ambigua*)

De nachtvlinder die we daarnaast het vaakst hebben gezien is de Zuidelijke stofuil, met 195 exemplaren.

Figuur 4 Zuidelijke stofuil (Hoplodrina ambigua)

Kenmerken van de Zuidelijke stofuil

Een vlinder uit de familie Noctuidae, de uilen. Voorvleugellengte: 13-15 mm. De voorrand van de voorvleugel is vrijwel recht en de middenschaduw is slechts zwak zichtbaar. De ringvlek en de niervlek zijn regelmatig van vorm en relatief groot; beide hebben ongeveer dezelfde kleur als de ondergrond. De voorvleugel heeft een lichte tot donkere bruinachtig grijze kleur met een lichtgrijze bestuiving of is zilverachtig grijs van kleur. De achtervleugel is witachtig met een zwakke parelglans en heeft een smalle grijze zoom langs de achterrand; ook de aders zijn grijs.

Verspreiding en Leefwijze

In het noordoosten van Nederland is de soort minder algemeen. De vlinder kent twee generaties, die vliegen van begin mei tot halverwege oktober. De aantallen van de tweede generatie zijn groter dan van de eerste en de tweede generatie is talrijker dan de eerste. De soort overwintert als rups en verpopt zich in een cocon in de grond.

Waardplanten

De Zuidelijke stofuil heeft als waardplanten allerlei kruidachtige planten waaronder paardenbloem, zuring, weegbree, sleutelbloem en kompas-sla.

3. **Blauwoog-grasmot (*Agriphila straminella*)**

In grote aantallen is de Blauwooggrasmot in onze nachtvlinderestafette waargenomen. In veel gevallen misschien zelfs over het hoofd gezien omdat het een kleine en bewegelijke vlinder betreft. In totaal is deze mot 184 keer in waarneming.nl opgenomen.

*Figuur 5 Blauwoog-grasmot (*Agriphila straminella*)*

Kenmerken

De Blauwooggrasmot (*Agriphila straminella*) valt op door zijn meestal licht blauwe ogen. Verder is deze grasmot niet echt spectaculair qua kleur en tekening. Het is een bleke lichtbruine mot met geen specifieke dwarslijnen. De spanwijdte van deze grasmot is 16 tot 20 millimeter. Vaak vliegen de vlinders op als er door het gras gelopen wordt om even verderop weer neer te strijken.

Verspreiding en Leefwijze

De Blauwooggrasmot is één van de gewoonste grasmotten in de Benelux. De vliegtijd is in één generatie van juni tot september.

Waardplanten

De rupsen voeden zich vooral met schapengras, zoals ruig schapengras en veldbeemdgras, maar komen ook op gewone tarwe voor. De larven voeden zich op het lagere gedeelte van de stengels van diverse grassen. De rupsjes boren onderaan de stengel een gang.

4. Witstipgrasuil (*Mythimna albipuncta*)

Kenmerken van de Witstipgrasuil

Voorvleugellengte: 14-17 mm. De voorvleugel heeft meestal een warm oranjebruine grondkleur, die echter dezelfde variatie kan vertonen als de gekraagde grasuil (*M. ferrago*). Het meest opvallend is de scherp afstekende ronde witte vlek die deel uitmaakt van de overigens niet of nauwelijks zichtbare niervlek. De achtervleugel is rookgrijs. Het mannetje heeft een zwarte band aan de basis van de onderzijde van het achterlijf.

Verspreiding en Leefwijze

De Witstipgrasuil is in Nederland en België een gewone vlinder, die in het noorden van Nederland minder algemeen is. De vliegtijd is van half april tot begin november. Volgens Vlindernet en Waring en Townsend (zie beneden) is de Witstipgrasuil een trekvlinder, maar niet volgens de Trekvlinderregistratie van de werkgroep Vlinderfaunistiek van het EIS.

De vliegtijd is half april tot begin november in twee, soms drie generaties. De vlinders komen op licht en op smeer; 's nachts kunnen ze rustend boven in het gras worden aangetroffen. De soort overwintert als rups.

Waardplanten

De Witstipgrasuil heeft diverse grassen als waardplant, waaronder kropaar en pijpenstrootje. De rups foerageert vooral 's nachts.

5. Maansikkeluil (*Agrochola lunosa*)

Kenmerken van de maansikkel-uil

De Maansikkeluil , (voorheen geplaatst in het geslacht *Omphaloscelis*) is een nachtvlinder uit de familie Noctuidae, de uilen. Voorvleugellengte is 14-17 mm. De voorvleugel met een kaarsrechte voorrand loopt smal toe maar heeft een stompe vleugelpunt. De grondkleur is variabel en loopt uiteen van zeer licht tot zeer donker bruinachtig grijs, soms met een gele, rode of zwartachtige tint. Zowel de dwarslijnen als de aders zijn licht van kleur en duidelijk zichtbaar. De golflijn bestaat uit een rij duidelijke zwarte stippen en eindigt dicht bij de voorrand via een knik in twee korte zwarte pijlvlekken. Kenmerkend voor deze uil is de donkere halvemaaanvormige middenvlek op de witachtige, gevlekte achtervleugel.

Verspreiding en Leefwijze

In Nederland en België is de Maansikkeluil een algemene soort die, verspreid over het hele gebied, kan worden gezien met uitzondering van het noordoosten van Nederland. De vlinder kent één generatie die vliegt van halverwege augustus tot halverwege oktober. De rups foerageert 's nachts en verbergt zich overdag laag bij de grond. De soort overwintert als jonge rups.

Waardplanten

De Maansikkeluil heeft als waardplanten allerlei grassen.

6. Zwarte-C uil (*Xestia c-nigrum*)

Kenmerken van de zwarte-C-uil

De Zwarte-c-uil (*Xestia c-nigrum*) is een typische middelgrote uil (familie Noctuidae). Hij is ongeveer 1,5 centimeter lang en de voorvleugellengte is 14-19 mm. De achtervleugels zijn gelig wit. Hij heeft een witgerande kraag tussen kopje en borst.

Deze uil is te herkennen aan de opvallende strogele, soms enigszins rozeachtig of grijsachtig, bruine driehoekige vlek langs de voorrand van de voorvleugel en het daaraan grenzende, scherp contrasterende zwarte vlak in de vorm van een hoekige C. De strogele kleur strekt zich vaak verder uit langs de voorrand, maar is daar altijd minder licht dan in de vlek zelf; de kraag is ook strokleurig. De rest van de voorvleugel is grijsachtig bruin of donkergrijs met soms een roodachtige bestuiving en een donkerder wortelveld. De achtervleugel is witachtig; langs de achterrand enigszins grijs bestoven. De voelsprietten zijn draadvormig en heel dun.

Verspreiding en Leefwijze

De soort komt in Nederland voor en is een van de meest talrijke uilensoorten. De vlinders vliegen 's avonds uit en dansen rond het licht van bijvoorbeeld straatlantaarns. Ze worden zodoende regelmatig gegrepen door vleermuizen. De vlinder vliegt van april tot in oktober in twee elkaar overlappende generaties.

Waardplanten

De rupsen leven op kruidachtige planten waaronder brandnetel, zuring, dovenetel en wilgenroosje. Na overwintering ook bosbes, berk, wilg en sleedoorn.

7. Volgeling (*Noctua comes*)

Kenmerken van de Volgeling

Voorvleugellengte: 16-21 mm. De kleur van de vrij brede voorvleugel is, evenals de intensiteit van de dwarslijnen en de rest van de tekening, zeer variabel. De grondkleur varieert van lichtbruin, vaak grijsachtig en soms groenachtig getint, via roodachtig bruin tot bijna zwart. De golflijn is meestal goed zichtbaar en is bij de voorrand van de vleugel soms enigszins verdikt tot een driehoekig vlakje, waarvan één zijde altijd vaag verloopt; er is dus nooit een scherp afgetekend zwart vlekje te zien. Op de oranjegele achtervleugel bevindt zich een donkere maanvormige middenvlek en langs de achterrand loopt een tamelijk smalle zwartachtige band.

Verspreiding en Leefwijze

Vliegtijd is van half mei tot begin oktober in één langgerekte generatie. De soort overwintert als jonge rups en verpopt zich in de grond.

Waardplanten

Allerlei kruidachtige planten; in het voorjaar ook allerlei struiken en kleine bomen. In de winter ook grassen.

8. Buxusmot (*Cydalima perspectalis*)

Kenmerken van de Buxusmot

De Buxusmot (*Cydalima perspectalis*) is een vlinder uit de familie van de grasmotten (Crambidae) en de onderfamilie Spilomelinae. De vleugels van de Buxusmot zijn wit met een donkere rand. De spanwijdte is ongeveer 4 cm. De imago's leven ongeveer acht dagen en een vrouwtje kan tot vijfhonderd eitjes leggen. De jonge rupsen zijn vuilgeel en enkele millimeters groot, maar groeien snel uit tot felgroene exemplaren met een zwarte kop. Ze kunnen tot 4 cm lang worden en zijn dan bijna een maand oud.

Verspreiding en Leefwijze

De Buxusmot (*Cydalima perspectalis*) komt uit Azië (Japan, Zuid-Korea, China). Vermoedelijk is deze nachtvlinder in 2007 in Duitsland geïntroduceerd via import van Buxus uit Azië. In dat jaar werd hij ook in Nederlandesignaleerd. Sinds 2018 is hij niet meer weg te denken uit Nederland. Rupsen overwinteren in spinsels in de buxus en hervatten het vreten in het voorjaar, waarna ze verpoppen tot motten. De motten leggen binnen hun korte levensduur eieren, waaruit nieuwe rupsen komen. Dit proces herhaalt zich en er kunnen 2 tot 3 generaties per jaar zijn, afhankelijk van het weer, wat kan leiden tot snelle plaagontwikkeling.

9. Zwartkamdwergspanner (*Gymnoscelis rufifasciata*)

Kenmerken van de Zwartkamdwergspanner

De Zwartkamdwergspanner (*Gymnoscelis rufifasciata*) is een nachtvlinder uit de familie van de spanners. De vlinder heeft een spanwijdte van 15 tot 19 millimeter en is daarmee een kleine vlinder in deze familie. Voorvleugellengte: 8-10 mm. Een kleine spanner met vrij spitse vleugels; vlinders van latere generaties zijn vaak kleiner dan die van de eerste generatie. Sommige exemplaren hebben een opvallende roodachtige tekening langs de randen van de bruinachtige of witachtige voorvleugel, anderen zijn meer egaal roodachtig. Opvallend zijn de lichte, zwartgerande centrale dwarslijnen op de voorvleugel. Karakteristiek is dat het zwart van de buitenste dwarslijn, gerekend vanaf de voorrand van de vleugel, halverwege afzwakt en het patroon van een naar binnen wijzend kammetje heeft, dat zelfs bij sterk afgevlogen exemplaren vaak nog zichtbaar is. Sterk getekende vlinders hebben in de vleugelpunt vaak zwarte vlekken.

Verspreiding en Leefwijze

De vliegtijd is van half februari tot november in drie, soms vier generaties. De vlinders zijn overdag gemakkelijk te verstoren en vliegen soms bij zonnig weer, maar zijn vooral in de schemering actief. Ze bezoeken bloemen en komen op licht. Op heidevelden zijn 's nachts soms parende vlinders te vinden boven in de heiplanten. Deze soort wordt ook vaak binnenshuis aangetroffen. De vlinder wordt laat in de middag actief en vliegt tot middernacht.

Waardplanten

Het is een in Europa algemene soort die onder andere de framboos en struikhei als waardplant heeft en andere diverse kruidachtige planten, struiken en bomen, waaronder bosrank, koninginnenkruid, laurier, vingerhoedskruid, dophei en lijsterbes.

10. Bleke grasuil (*Mythimna pallens*)

Kenmerken van de Bleke grasuil

Voorvleugellengte: 14-17 mm. De voorvleugel is vrij smal en loopt spits toe, maar heeft geen uitstekend puntje aan de vleugelpunt. De grondkleur is helder strokleurig of roodachtig bruin, soms met bruine strepen. De tekening bestaat verder nagenoeg uitsluitend uit lichte aders; op de plaats van de buitenste dwarslijn liggen geen of slechts weinig zwarte stippen. Op de kraag is geen lijn zichtbaar. De achtervleugel is doorgaans witachtig, soms fijn grijs bespikkeld en heeft geen middenvlek; in sommige gevallen is de achtervleugel uitgebreider grijs bespikkeld (vooral bij het vrouwtje) of zijn er zelfs zwarte streepjes aanwezig. Vlinders met een donkere voorvleugel en een rookgrijze achtervleugel hebben vaak uitgebreide zwartachtige strepen aan de onderzijde van de voorvleugel; meestal betreft dit exemplaren van de tweede generatie.

Verspreiding en Leefwijze

De vliegtijd is van half mei tot half oktober in twee generaties; de tweede generatie is talrijker dan de eerste. De soort overwintert als jonge rups, laag in de vegetatie. De rups foerageert 's nachts en verpopt zich in een cocon in de grond.

Waardplanten

Diverse grassen, waaronder smele, pijpenstrootje en kropaar; mogelijk ook diverse kruidachtige planten.

4.2 Zeer zeldzame en zeldzame soorten

Naast de soorten die talrijk in Woerden voorkomen, hebben sommige deelnemers aan de estafette ook het geluk gehad (zeer) zeldzame soorten tegen te zijn gekomen. Deze nachtvlinders komen slechts zelden voor en hun verspreidingsgebied in Nederland is klein. Het gaat hier om de volgende soorten. Veel van deze zeldzame soorten zijn gezien door Johan Tuls in Snel en Polanen en Woerden.

ZELDZAME SOORT	Aantal keren waargenomen
Schemamot (zeer zeldzaam)	1
Basterdwederikgalmot	1
Blauwvlekkaartmot	2
Bliksemlichtmot	1
Boksbaardvlinder	1
Dubbelkelkbladroller	1
Katoendaguil	2
Klimopbladroller	3
Purpermot	1
Scherpe kuifbladroller	3
Vijgenskeletteermot	8
Vlasbekuiltje	1
Iepengouduil	1

Hieronder zijn ter illustratie de foto's opgenomen die de waarnemers in Waarneming.nl hebben geplaatst.

Figuur 6. Schemamot. Auteur: Johan Tuls

Figuur 7. Basterdwederikgalmot. Auteur: Johan Tuls

Figuur 8. Blauwvlekkaartmot. Auteur: Johan Tuls

Figuur 9. Bliksemlichtmot. Auteur: Jos (te Kanis)

Figuur 10. Boksbaardvlinder. Auteur: Johan Tuls

Figuur 11. Dubbelkelkbladroller. Auteur: Johan Tuls

Figuur 12. Iepengouduil. Auteur: Johan Tuls

Figuur 13. Katoendaguil. Auteur: Johan Tuls

Figuur 14. Klimopbladroller. Auteur: Johan Tuls

Figuur 15. Purpermot. Auteur: Johan Tuls

Figuur 16. Scherpe kuifbladroller. Auteur: Johan Tuls

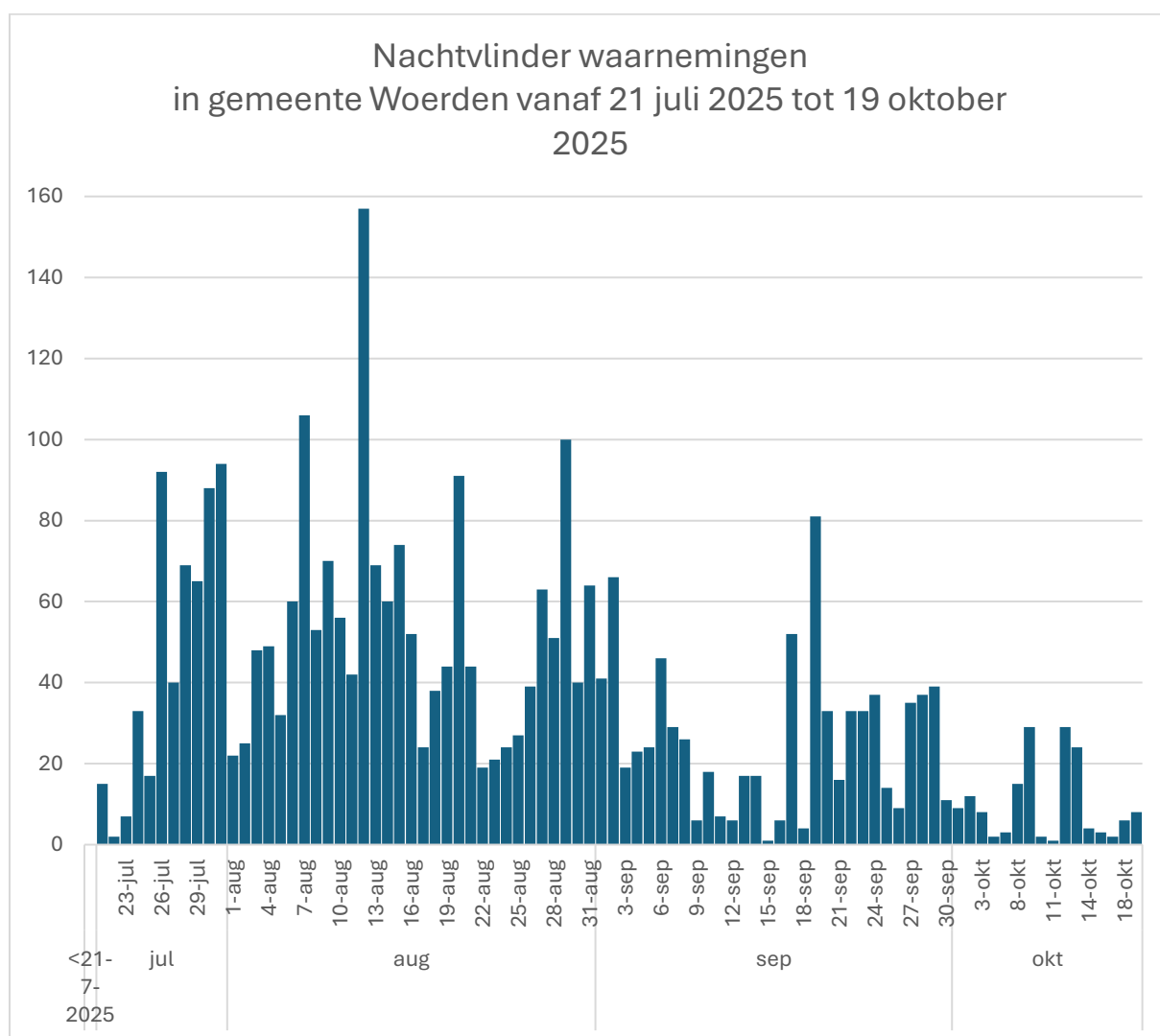
Figuur 17. Vijgenskeletteermot. Auteur: Wiebe Kreton

Figuur 18. Vlasbekuiltje. Auteur: Astrid Somers

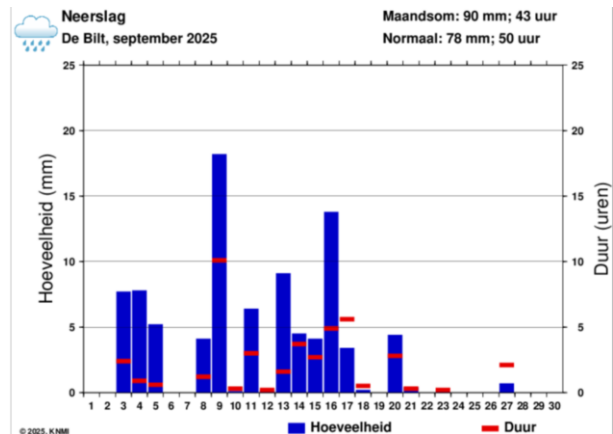
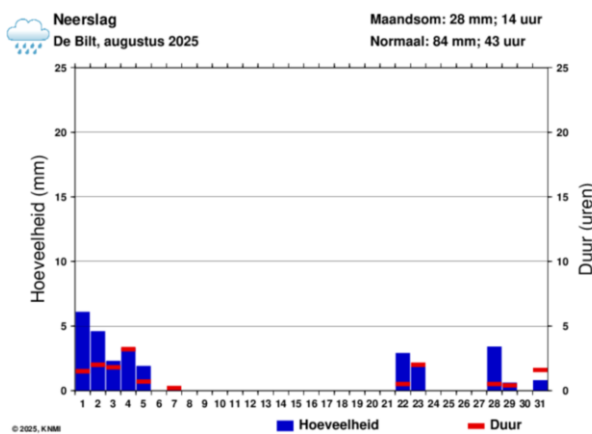
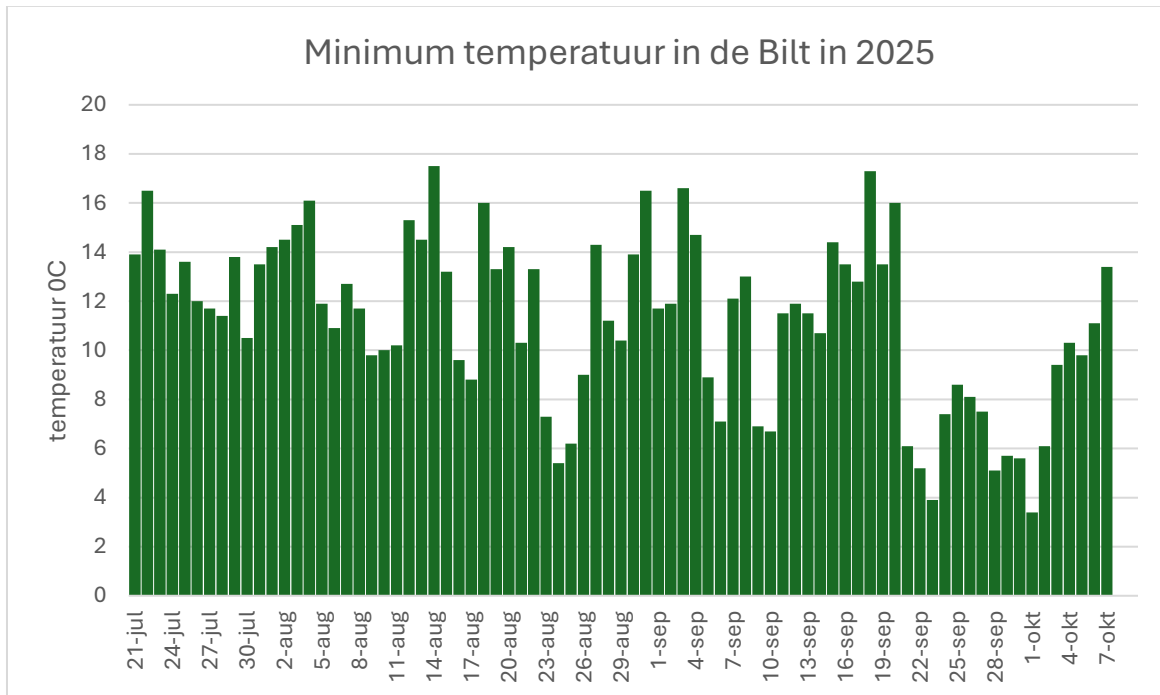
4.3 Wanneer vliegen de nachtvlinders? Regen en temperatuurinvloed

Het is lastig te voorspellen wanneer je de meeste nachtvlinders zult vangen of zien. Dat hangt af van de nachttemperatuur. Als het regent in de nacht, verschuilen de nachtvlinders zich meestal. Maar ook omgevingslicht kan hinderlijk zijn. Zo is het bekend dat bij volle maan het lastiger is om nachtvlinders te zien. Ook straatlantaarns kunnen heel vervelend zijn. Maar de wind lijkt nog de meest beperkende factor. En in onze eigen estafette is het nog van belang dat sommige nachtvlinderaars in deze periode op vakantie zijn geweest en dus minder waarnemingen hebben ingevoerd in de gemeente Woerden. Allerlei factoren die van invloed zijn op de aantallen waarnemingen.

In bovenstaande grafiek is te zien hoeveel nachtvlinders er die dag zijn waargenomen en ingevoerd in waarneming.nl in de gemeente Woerden.

Maar zijn er nu weersinvloeden die we kunnen terugzien in de aantallen waarnemingen? Hieronder zijn van twee factoren de gegevens van dit jaar weergegeven: van de minimumtemperatuur en van de regenval in de maanden augustus en september. Van de windkracht hebben we geen gegevens kunnen vinden. De gegevens hieronder zijn van De Bilt, dus niet helemaal representatief voor Woerden, maar wel vergelijkbaar.

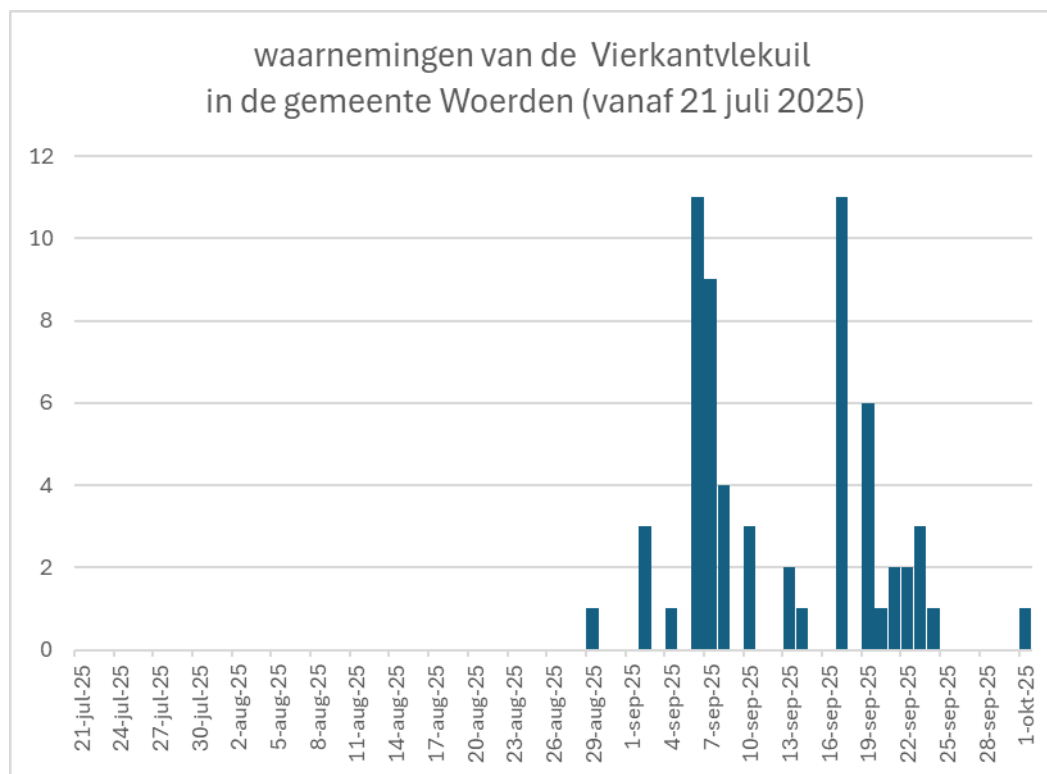

Uit bovenstaande gegevens kun je zien dat rond 23 en 24 augustus de minimumtemperaturen laag waren voor de tijd van het jaar. Dat komt overeen met onze waarnemingen: in die nachten hebben we minder waarnemingen gedaan dan daarvoor. Eenzelfde effect zie je in september. Begin september is er meer regen gevallen dan in de droge augustus maand. Dat weerspiegelt zich in een daling van het aantal waarnemingen in begin september.

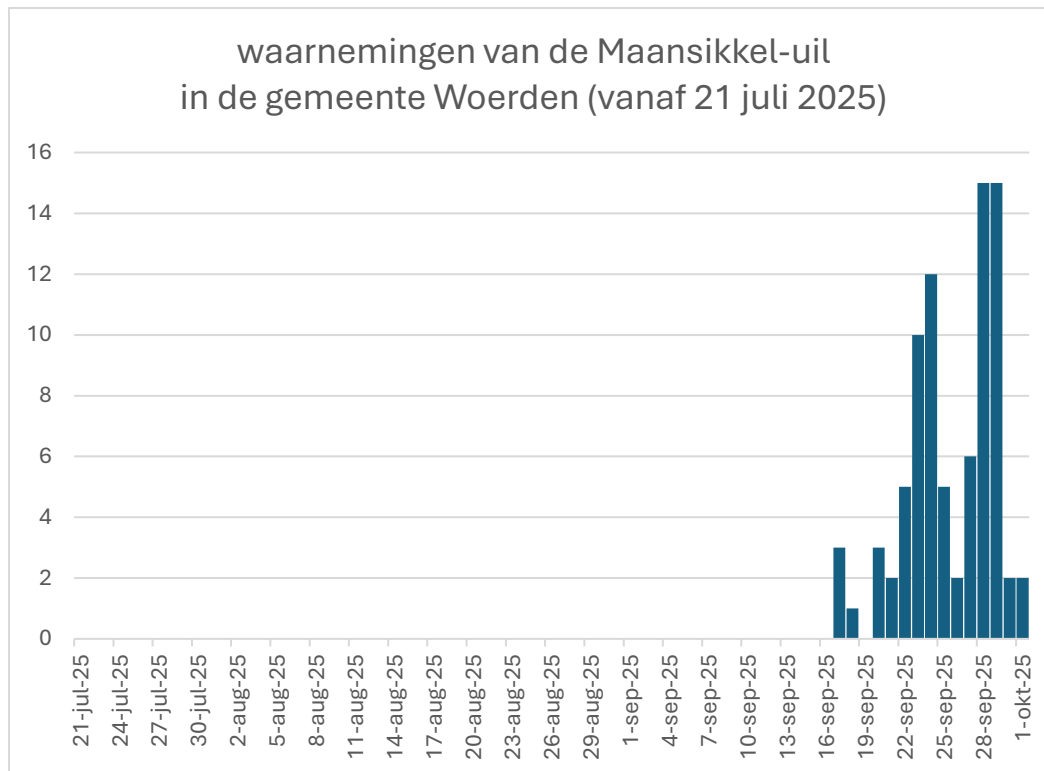
4.4 Vliegtijd: in welke maand is een soort actief

Elke soort nachtvlinder heeft een bepaalde periode dat de vlinders actief zijn en vliegen. Op die momenten worden ze ook in de val gevangen. Veel vlinders vliegen de hele zomer door. Andere soorten hebben verschillende generaties gedurende de zomer en dat resulteert vaak in twee pieken. Op de site van de Vlinderstichting kun je van de meeste vlinders grafieken aantreffen van het aantal waarnemingen.

Ook bij onze estafette zie je een aantal vlinders die in een specifieke periode voorkomen. De meest opvallende halen we hier naar voren. Dan gaat het natuurlijk om de soorten die in Woerden veel zijn waargenomen.

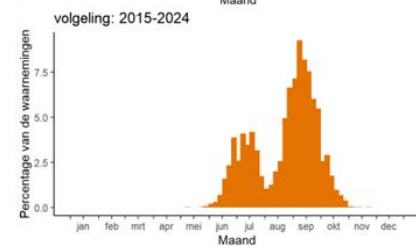
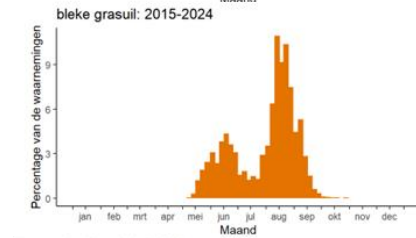
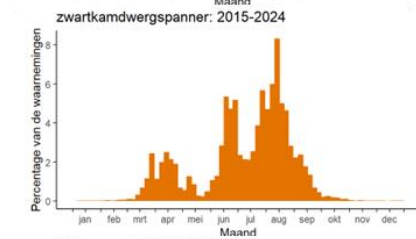
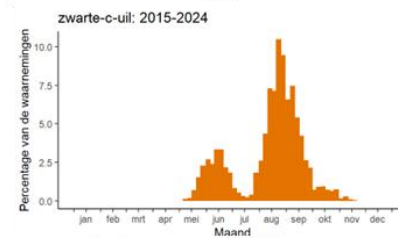
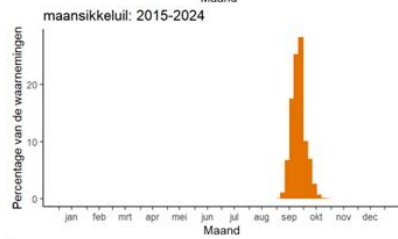
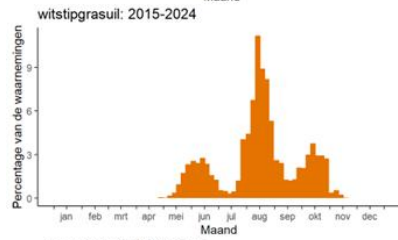
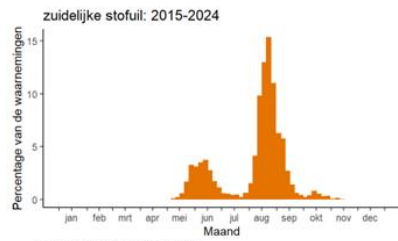
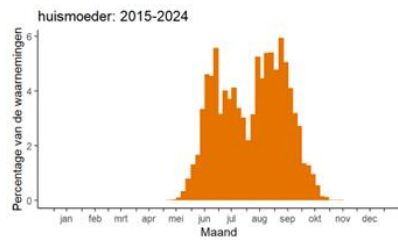

In onze waarnemingen wordt de Vierkantvlekuil voor het eerste waargenomen op 29 augustus. De piek van de vliegtijd ligt in de maand september. Dit komt mooi overeen met de gegevens van de Vlinderstichting.

Onze gegevens over de Maansikkel-uil zijn nog duidelijker. De eerste Maansikkeluil die wij in Woerden hebben waargenomen is op 16 september. In de tweede helft van september stijgen de aantallen Maansikkeluilen sterk. Het lijkt er zelfs op dat de enige de Maansikkeluil de enige vlinder is die in onze vallen terecht komt. Ook omdat het wat kouder wordt en het totale aantal waarnemingen afneemt. Het percentage Maansikkeluil-waarnemingen in de tweede helft van september is dan ook groot.

Van de 10 meest waargenomen nachtvlinders heeft de Vlinderstichting de vliegtijden aangegeven over het hele jaar gezien. Daarmee kun je goed voorspellen wanneer deze vlinders waargenomen kunnen worden. Deze vliegtijden zijn in onderstaande grafieken weergegeven. In de grafieken is goed te zien dat sommige vlinders slechts één generatie (bv Maansikkeluil) per jaar hebben, terwijl andere soorten twee generaties per jaar kennen (bv Zuidelijke stofuil) of zelfs drie generaties (bv Witstipgrasuil). Ook blijkt duidelijk uit deze grafieken dat sommige vlinders al in maart vliegen (bv Zwartkamdwergspanner) en andere (zoals de Maansikkeluil) pas in september actief worden.

4.5 Verdeling van de nachtvlinders over de gemeente Woerden.

De deelnemers van de nachtvlinderestafette en de andere nachtvlindersaars in Woerden doen hun waarnemingen dicht bij huis. De waarnemingen die worden gedaan zijn daarmee niet representatief voor de verspreiding van de nachtvlinders. Het kan gewoon betekenen dat in een bepaald gebied in Woerden niet is geïnventariseerd. Het kan ook betekenen dat in bepaalde gebieden heel actief wordt gemonitord. Uit onze gegevens blijkt het onderstaande beeld. Daaruit valt op te maken dat in Snel en Polanen óf heel veel vlinders zitten, of dat daar heel actief geobserveerd wordt. En het laatste is zeker het geval. In dat gebied zijn Johan Tuls, Marion van Galen en Patricia van Putten actief. En zij hebben met elkaar ruim 1/3 van alle waarnemingen voor hun rekening genomen.

Gebieden in en rond Woerden. (gebieden waar meer dan 10 vlinders zijn gezien)	Aantal nachtvlinders
Snel en Polanen	1515
Veldwijk	410
Molenvliet	368
Kamerik	312
Zegveld	110
Natuurplas Breeveld	105
Vogelkwartier	40
Kamerikse Nessen	35
Schilderswijk	35
Staatsliedenkwartier	35
Harmelen	35
Polder Kamerik-Mijzijde	31
Woerden - Bomen- & Bloemenbuurt (UT)	15
Centrum	12

4.6 Sterke geslachten

Van een aantal geslachten (genera) komen verschillende soorten in grote aantallen voor. Deze soorten lijken soms erg op elkaar. In onze waarnemingen zijn drie geslachten waarvan er meerdere soorten veel voorkomen in Woerden. Het gaat om drie geslachten uit de familie Noctuidae (de Uilen) namelijk de *Agrotis*, de *Mythimna* en de *Noctua*. (tellingen t/m 7 oktober)

Agrotis	151
Geogde worteluil - <i>Agrotis clavis</i>	1
Gewone velduil - <i>Agrotis segetum</i>	52
Gewone worteluil - <i>Agrotis exclamationis</i>	11
Grote worteluil - <i>Agrotis ipsilon</i>	33
Putta-uil - <i>Agrotis puta</i>	54

Mythimna	129
Bleke grasuil - <i>Mythimna pallens</i>	45
Spitsvleugelgrasuil - <i>Mythimna straminea</i>	2
Stompvleugelgrasuil - <i>Mythimna impura</i>	7
Witstipgrasuil - <i>Mythimna albipuncta</i>	66
Witte-I-uil - <i>Mythimna l-album</i>	6
Zuidelijke grasuil - <i>Mythimna vitellina</i>	3

Noctua	280
Breedbandhuismoeder - <i>Noctua fimbriata</i>	4
Huismoeder - <i>Noctua pronuba</i>	176
Kleine breedbandhuismoeder - <i>Noctua janthina</i>	1
Kleine huismoeder - <i>Noctua interjecta</i>	3
Open-breedbandhuismoeder / kleine breedbandhuismoeder - <i>Noctua janthe / janthina</i>	32
Open-breedbandhuismoeder - <i>Noctua janthe</i>	3
Volgeling - <i>Noctua comes</i>	61

5 Conclusies

De nachtvlinder estafette 2025 is een geweldig succes. Met 3.100 waargenomen vlinders hebben we van 270 soorten exemplaren in de vallen kunnen vangen. Een geweldig aantal. Veel van de 30 deelnemers zijn enthousiast geworden. Eenmaal een 'mot' van dichtbij gezien zijn nachtvlinders nooit meer hetzelfde. Ook kinderen hebben meegedaan en zien nachtvlinders niet meer als gewone mot, maar hebben de rijkdom aan variatie zelf mogen meemaken.

Mede door de enthousiaste reacties van de deelnemers hebben we nu al besloten om ook in 2026 een estafette te organiseren. We beginnen dan eerder in het jaar, zodat we mogelijk nog meer soorten gaan waarnemen. Door de resultaten van volgende jaren met dit eerste jaar te vergelijken kunnen we op den duur mogelijke trends in Woerden in kaart brengen.

BLIJLAGE

Overzicht van alle soorten die zijn waargenomen in de gemeente Woerden tussen 21 juli en 19 oktober 2025. N.B. Alle soorten die 50 maal of meer zijn waargenomen zijn geel gemarkeerd.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Aantal
Aangebrande spanner	<i>Ligdia adustata</i>	27
Aangebrande valkmot	<i>Evergestis extimalis</i>	12
Aardappelstengelboorder	<i>Hydraecia micacea</i>	1
Agaatvlinder	<i>Phlogophora meticulosa</i>	7
Anjerbladroller	<i>Cacocimorpha pronubana</i>	10
Appeltak	<i>Campaea margaritaria</i>	4
Appelzebramot	<i>Parornix scoticella</i>	1
Basterdwederikpeulmot	<i>Mompha subbistrigella</i>	7
Berkeneenstaart	<i>Drepana falcataria</i>	2
Berkenoogbladroller	<i>Epinotia demarniana</i>	1
Beukenvouwmot	<i>Phyllonorycter maestingella</i>	1
Blauwe distelbladroller	<i>Cochylis dubitana</i>	1
Blauwooggrasmot	<i>Agriphila straminella</i>	184
Bleke grasmot	<i>Crambus perlella</i>	2
Bleke grasuil	<i>Mythimna pallens</i>	65
Bleke kaartmot	<i>Agonopterix arenella</i>	2
Bleke vlek wortelmot	<i>Dichrorampha simpliciana</i>	1
Bont schaapje	<i>Acronicta aceris</i>	1
Bonte brandnetelmot	<i>Anania hortulata</i>	1
Bosspanner	<i>Scopula immutata</i>	1
Bramenbladroller	<i>Notocelia uddmanniana</i>	1
Brandnetelbladroller	<i>Celypha lacunana</i>	31
Brandnetelmot	<i>Anthophila fabriciana</i>	1
Brandvlerkvlinder	<i>Pheosia tremula</i>	1
Breedbandhuismoeder	<i>Noctua fimbriata</i>	5
Bruinbandbladroller	<i>Argyrotaenia ljugiana</i>	2
Bruine essenmot	<i>Prays ruficeps</i>	7
Bruine grijsbandspanner	<i>Cabera exanthemata</i>	7
Bruine huismot	<i>Hofmannophila pseudospretella</i>	27
Bruine marmerbladroller	<i>Apotomis lineana</i>	2
Bruine molmboorder	<i>Harpella forficella</i>	1
Bruine sikkelluil	<i>Laspeyria flexula</i>	3
Bruine snuituil	<i>Hypena proboscidalis</i>	4
Buxusmot	<i>Cydalima perspectalis</i>	74
Crème kijkgaatje	<i>Monopis crocicapitella</i>	3
Dennenscheutboorder	<i>Dioryctria simplicella</i>	1
Donker brandnetelkapje	<i>Abrostola triplasia</i>	1
Donker klaverblaadje	<i>Macaria alternata</i>	6
Donkere nassaubandmot	<i>Cedestis subfasciella</i>	1
Donkergroene korstmosuil	<i>Cryphia algae</i>	13
Doornspinnertje	<i>Scythropia crataegella</i>	4
Drievlekspanner	<i>Stegania trimaculata</i>	4
Dromedaris	<i>Notodonta dromedarius</i>	3
Duikermot	<i>Acentria ephemerella</i>	4
Duponcheliarmot	<i>Duponchelia fovealis</i>	1
Dwergvedermot	<i>Adaina microdactyla</i>	3
Egale dwergspanner	<i>Eupithecia absinthiata</i>	1
Egelskopboorder	<i>Globia sparganii</i>	4

Eikenooglapmot	Bucculatrix ulmella	1
Eikenprocessierups	Thaumetopoea processionea	33
Eikenpurpermot	Dyseriocrania subpurpurella	1
Essengouduil	Atethmia centrigo	6
Fruitmot	Cydia pomonella	5
Gamma-uil	Autographa gamma	23
Geelschouderspanner	Ennomos alniaria	1
Gegolfde lichtmot	Anania crocealis	1
Gele eenstaart	Watsonalla binaria	1
Gele tijger	Spilosoma lutea	1
Geoogde worteluil	Agrotis clavis	1
Gepijlde micro-uil	Schrankia costaestrigalis	14
Gepluimde snuituil	Pechipogo plumigeralis	3
Gepluimde spanner	Colotois pennaria	2
Gerande spanner	Lomaspilis marginata	15
Gerimpelde spanner	Macaria liturata	1
Gestippelde rietboorder	Lenisa geminipuncta	1
Gestreepte goudspanner	Camptogramma bilineata	15
Gestreepte rietuil	Leucania obsoleta	1
Getekende gamma-uil	Macdunnoughia confusa	3
Gevorkte silene-uil	Sideridis rivularis	6
Gewone bandspanner	Epirrhoe alternata	3
Gewone biesbladroller	Bactra lancealana	1
Gewone breedvleugeluil	Diarsia rubi	28
Gewone coronamot	Anania coronata	6
Gewone eikenmineermot	Stigmella roborella	1
Gewone elzenvouwmot	Phyllonorycter rajella	1
Gewone grasmot	Chrysoteuchia culmella	2
Gewone grasuil	Luperina testacea	46
Gewone spiegelmot	Cydia splendana	6
Gewone spikkelspanner	Ectropis crepuscularia	2
Gewone velduil	Agrotis segetum	53
Gewone worteluil	Agrotis exclamationis	11
Gewone/Bonte kaartmot	Agonopterix heracliaria / ciliella	5
Glad beertje	Eilema griseola	7
Glidkruidmot	Prochoreutis myllerana	1
Goudgele boorder	Gortyna flavago	1
Goudvenstertje	Plusia festucae	2
Graswortelvinder	Apamea monoglypha	1
Grauwe grasuil	Apamea remissa	2
Grauwe monnik	Cucullia umbratica	3
Groente-uil	Lacanobia oleracea	36
Groot avondrood	Deilephila elpenor	13
Grootvlekmospalpmot	Bryotropha basaltinella	5
Grote appelbladroller	Archips podana	5
Grote beer	Arctia caja	1
Grote meelmot	Pyralis farinalis	2
Grote witvlakbladroller	Hedya ochroleucana	1
Grote worteluil	Agrotis ipsilon	35
Guldenroededwergspanner	Eupithecia virgaureata	3
Haarbos	Ochropleura plecta	12
Hagedoornvlinder	Opisthograptis luteolata	15
Halmrupsvlinder	Mesapamea secalis	2
Halmrupsvlinder / Weidehalmuiltje	Mesapamea secalis / secalella	51

Hazelaarblaasmot	Phyllonorycter coryli	4
Hennepnetelspanner	Perizoma alchemillata	1
Herfstrietboorder	Rhizedra lutosa	23
Hoefijzermot	Epiblema foenella	1
Houtspaander	Axylia putris	3
Huismoeder	Noctua pronuba	302
Huisuil	Caradrina clavipalpis	3
Hyena	Cosmia trapezina	1
Indische meelmot	Plodia interpunctella	3
Jakobsbladroller	Cochylis atricapitana	1
Kaardebolbladroller/Scherpe kuifbladroller	Endothenia gentianaeana/marginana	1
Kadeni-stofuil	Caradrina kadenii	9
Kameeltje	Notodonta ziczac	1
Kersenbladroller	Pandemis cerasana	2
Kersenpedaalmot	Argyresthia pruniella	1
Klaverspanner	Chiasmia clathrata	7
Kleine beer	Phragmatobia fuliginosa	11
Kleine blokspanner	Pterapherapteryx sexalata	4
Kleine breedbandhuismoeder	Noctua janthina	1
Kleine groenbandspanner	Colostygia pectinataria	2
Kleine groenuil	Earias clorana	5
Kleine hermelijnvlinder	Furcula furcula	3
Kleine huismoeder	Noctua interjecta	3
Kleine wapendrager	Clostera anachoreta	2
Kleine zomervlinder	Hemithea aestivaria	2
Kolibrievlinder	Macroglossum stellatarum	9
Kompassla-uil	Hecatera dysodea	1
Koolbandspanner	Xanthorhoe designata	1
Koolbladroller	Clepsis spectrana	5
Koolmotje	Plutella xylostella	3
Kooluil	Mamestra brassicae	1
Koperuil	Diachrysa chrysis	2
Kroosvlindertje	Cataclysta lemnata	9
Leverkleurige bladroller	Pandemis heparana	17
Lichte korstmosuil	Bryophila domestica	4
Liesgrassnuitmot	Donacula forficella	3
Lieveling	Timandra comae	5
Lijnvalkmot	Evergestis forficalis	5
Lindeherculesje	Selenia lunularia	4
Lindeooglapmot	Bucculatrix thoracella	1
Lindepijlstaart	Mimas tiliae	1
Luipaardlichtmot	Nomophila noctuella	16
Maansikkeluil	Agrochola lunosa	93
Marmerspanner	Ecliptopera silaceata	1
Meldevlinder	Trachea atriplicis	1
Meriansborstel	Calliteara pudibunda	2
Mineerborstelmot	Epermenia chaerophyllella	3
Mi-vlinder	Euclidia mi	1
Moerasgranietmot	Eudonia pallida	1
Moeraswalstrospanner	Orthonama vittata	1
Morpheusstofuil	Caradrina morpheus	3
Muntvlindertje	Pyrausta aurata	4
Open-breedbandhuismoeder	Noctua janthe	5

Open-breedbandhuismoeder / Kleine breedbandhuismoeder	Noctua janthe / janthina	47
Oranje eikenbladroller	Cydia amplana	2
Oranje kruidenmot	Udea ferrugalis	18
Oranje mospalpmot	Bryotropha terrella	1
Oranje o-vlinder	Pyrrhia umbra	3
Oranje wortelboorder	Triodia sylvina	49
Oranjebruine grasmot	Pediasia contaminella	1
Paardenbloembladroller	Celypha striana	12
Paardenbloemspanner	Idaea seriata	44
Paardenkastanjemineermot	Cameraria ohridella	3
Parelmoermot	Pleuroptya ruralis	3
Peenkaartmot	Agonopterix yeatiana	1
Pinguetje	Hedya salicella	3
Pinokkiomot	Synaphe punctalis	1
Piramidevlinder	Amphipyra pyramidea	6
Plakker	Lymantria dispar	26
Populierenpijlstaart	Laothoe populi	6
Prachtmot	Oncocera semirubella	4
Preimot	Acrolepiopsis assectella	2
Psi-uil	Acronicta psi	4
Puntige zoomspanner	Epione repandaria	1
Putu-uil	Agrotis puta	59
Rietgrasuil	Apamea unanims	1
Rietmot	Chilo phragmitella	1
Rietsnuitmot	Schoenobius gigantella	1
Rietvink	Euthrix potatoria	3
Rode eikenlichtmot	Acrobasis tumidana	4
Rode knopbladroller	Spilonota ocellana	2
Roesje	Scoliopteryx libatrix	1
Rood weeskind	Catocala nupta	9
Satijnlichtmot	Palpita vitrealis	4
Satijnstipspanner	Idaea subsericeata	4
Satijnvleugelsikkelmot	Borkhausenia nefrax	2
Schaapje	Acronicta leporina	3
Schaduwstipspanner	Idaea rusticata	6
Schedeldrager	Craniophora ligustri	3
Scherphoekvedermot	Amblyptilia acanthadactyla	7
Schilddrager	Subacronicta megacephala	5
Schildstipspanner	Idaea biselata	2
Schimmelspanner	Dysstroma truncata	1
Sergeant-majoortje	Grapholita compositella	2
Sint-jacobsbladroller	Cochylis atricapitana	1
Sint-janskruiddokspanner	Aplocera efformata	1
Slangenkruidbladroller	Lobesia abscisana	2
Smallijnbladroller	Celypha rufana	1
Smalvleugelrietboorder	Chilodes maritima	1
Sneeuwwitte vedermot	Pterophorus pentadactyla	2
Spitsvleugelgrasuil	Mythimna straminea	2
Spurrie-uil	Anarta trifolii	2
Stigmella aurella/splendidissimella	Stigmella aurella/splendidissimella	1
Stigmella ruficapitella-groep (Quercus complex)	Stigmella ruficapitella-groep (Quercus complex)	1
Stompvleugelgrasuil	Mythimna impura	7
Streepkokerbeertje	Eilema complana	1

Strooiselmot	Endotricha flammealis	6
Stro-uiltje	Rivula sericealis	13
Taxusspikkelspanner	Peribatodes rhomboidaria	38
Triangelmot	Hypsopygia costalis	8
Tuinbladroller	Clepsis consimilana	9
Turkse uil	Chrysodeixis chalcites	3
Tweekleurige lichtmot	Euzophera pinguis	1
Tweekleurige uil	Hecatera bicolorata	3
Tweelijnmot	Hypsopygia glaucinalis	1
Tweestreepvoorjaarsuil	Orthosia cerasi	1
Vaal kokerbeertje	Eilema caniola	10
Variabele granietmot	Eudonia mercurella	5
Variabele grasmot	Agriphila tristella	2
Variabele herfstuil	Agrochola lychnidis	2
Variabele w-uil	Lacanobia suasa	1
Vetmot	Aglossa pinguinalis	1
Vierbandspanner	Xanthorhoe ferrugata	9
Vierkantvlekuil	Xestia xanthographa	63
Viervlakvlinder	Lithosia quadra	3
Vlekstipspanner	Idaea dimidiata	12
Vogelkersstippelmot	Yponomeuta evonymella	8
Vogelnestmot	Niditinea fuscella	5
Volgeling	Noctua comes	77
V-oogbladroller	Epinotia tenerana	43
Waaiermot	Alucita hexadactyla	2
Wapendrager	Phalera bucephala	9
Waterleliemot	Elophila nymphaeata	1
Weegbreemot	Pyrausta despicata	5
Weegbreesteltmot	Aspilapteryx tringipennella	1
Wilgenhoutrups	Cossus cossus	1
Wilgenroosjesboorder	Mompha jurassicella	1
Wilgentandvlinder	Notodonta tritophus	1
Windepijlstaart	Agrius convolvuli	1
Windevedermot	Emmelina monodactyla	19
Witkopmot	Endrosis sarcitrella	1
Witschouderbladroller	Acleris variegana	7
Witstipgrasuil	Mythimna albipuncta	134
Witte dominomot	Oegoconia deauratella	2
Witte eenstaart	Cilix glaucata	1
Witte grijsbandspanner	Cabera pusaria	3
Witte tijger	Spilosoma lubricipeda	1
Witte-l-uil	Mythimna l-album	7
Witvlakvlinder	Orgyia antiqua	4
Zandhalmuiltje	Mesoligia furuncula	17
Zeggeboorder	Denticucullus pygmina	3
Zilveren groenuil	Pseudoips prasinana	20
Zilverstreep	Deltote bankiana	2
Zilverstreepgrasmot	Crambus pascuella	1
Zilvervlekbladroller	Pseudargyrotoza conwagana	1
Zuidelijke grasuil	Mythimna vitellina	3
Zuidelijke stofuil	Hoplodrina ambigua	195
Zuringuil	Acronicta rumicis	19
Zwart weeskind	Mormo maura	5
Zwartbandspanner	Xanthorhoe fluctuata	8

Zwarte haakpalpmot	Gelechia senticetella	1
Zwarte-c-uil	Xestia c-nigrum	85
Zwartkamdwergspanner	Gymnoscelis rufifasciata	70
Zwartstipvlinder	Agrochola lota	2
Zwartvlekdwergspanner	Eupithecia centaureata	8
Eindtotaal		3129

Samen ontdekken, beleven en beschermen

Woerden, 23 juli 2025

Persbericht nachtvlinderestafette Woerden

Nachtvlinderestafette

De Woerdense KNNV organiseert in de zomerperiode een nachtvlinderestafette waar iedereen aan mee kan doen. Je hoeft hiervoor niets van nachtvlinders te weten, maar wel nieuwsgierig te zijn naar wat er 's nachts zoal rondvliegt. Het is een laagdrempelige activiteit in eigen tuin; leuk in de vakantieperiode, voor zowel jong als oud. Ontdek en geniet van de verborgen wereld van de nachtvlinders! Deze bijzondere vlinders zijn fascinerend vanwege hun diversiteit en verborgen levenswijze. Ze zijn prachtig om te zien, vooral als je ze lokt en van dichtbij bekijkt. Net als dagvlinders spelen nachtvlinders een rol bij de bestuiving van bloemen, wat essentieel is voor de voortplanting van planten, struiken en bomen. Ze bezoeken vaak bloemen die 's avonds geuren, zoals kamperfoelie en teunisbloem. Nachtvlinders en hun rupsen zijn een belangrijke voedselbron voor veel dieren, waaronder vogels, vleermuizen en andere insecten. Ze zijn aangepast aan een leven in het donker en hebben een goed ontwikkeld reukvermogen om voedsel en partners te vinden.

Biodiversiteit

Nachtvlinders dragen bij aan de biodiversiteit van een gebied, zowel door hun rol als bestuiver als door hun plek in de voedselketen. Daarmee zijn deze vlinders een essentieel onderdeel van het ecosysteem; hun rol in de natuur mag niet onderschat worden. Het broedsucces van veel vogels is afhankelijk van de aanwezigheid van rupsen. Rupsen zijn grazers en hebben een grote invloed op de vegetatie. Toch weten we nog nauwelijks hoe belangrijk die invloed is. Door hun centrale plek in ecosystemen is het precies in kaart brengen van de aantallen nachtvlinders en de veranderingen hierin dan ook belangrijk.

Hoe gebruik je de nachtvlinderval?

De nachtvlinderval bestaat uit een lamp om de nachtvlinders te lokken en een kist om ze te vangen. Voor de val hebben deelnemers een eigen tuin nodig waar deze één of twee nachtjes droog kan staan. Bij de val zit een instructie, zodat deelnemers hem zelf gebruiksklaar kunnen maken. Na opening van de val de volgende ochtend zijn de nachtvlinders te zien die zich gedurende de nacht in de val genesteld hebben. Na het maken van foto's van de verschillende soorten mogen ze natuurlijk weer vrij rondvliegen. Nachtvlinders blijven vrijwel altijd stil zitten dus ideaal om te fotograferen. Met de app Obsidentify van Naturalis of het bijgeleverde boek kan de soortnaam van de vlinder achterhaald worden. Na gebruik kan de val opgeruimd en met toebehoren weggebracht worden of doorgegeven aan de volgende deelnemer.

Meedoen

Aanmelden is makkelijk: stuur een mail naar Norbert Daemen: nddaemen@ziggo.nl. Hij neemt dan contact met je op over het afhalen van de val. De estafette start op 23 juli en deelnemen kan tot eind oktober.